

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Основните определящи фактори за общата селскостопанска политика за периода след 2020 г.“**(становище по собствена инициатива)**

(2017/C 075/04)

Докладчик: **Simo TAINEN**

Решение на пленарната асамблея	21.1.2016 г.
Правно основание	член 29, параграф 2 от Правилника за дейността Становище по собствена инициатива
Компетентна секция	„Земеделие, развитие на селските райони, околна среда“
Приемане от секцията	24.11.2016 г.
Приемане на пленарна сесия	15.12.2016 г.
Пленарна сесия №	521
Резултат от гласуването	188/2/8
(„за“/„против“/„въздържал се“)	

1. Заключение и препоръки

1.1. В продължение на половин век ОСП подпомага изграждането на Европейския съюз. В настоящия период евентуално връщане към основните цели би трябвало да даде възможност за нова дългосрочна визия за ОСП, с цел да се дадат ясни и конкретни насоки не само на земеделските производители, но и на милиони граждани. Както Комитетът непрекъснато посочва, бъдещата ОСП би трябвало да защитава европейския модел на селско стопанство, който се основава на принципите на продоволствена независимост, устойчивост и отзивчивост към реалните нужди на европейските граждани — земеделски стопани, земеделски работници или потребители.

1.2. ЕИСК приветства първоначалните дискусии и разсъждения относно бъдещето на ОСП след 2020 г. Макар че залегналите в Договора цели на ОСП — които остават непроменени от 1957 г. насам — никога не са били толкова актуални, от изключително значение е да бъде извършен задълбочен анализ на сегашната ОСП и на резултата от предишната реформа. Целта на настоящото становище е да бъдат направени някои предложения и да бъде взето участие в размисъла относно бъдещето на ОСП.

1.3. На първо място, поради сложния характер на ОСП и трудността при прилагане на последната реформа, земеделските производители се нуждаят от политическа стабилност и дългосрочна визия за селскостопанската политика. Неминуемо ще бъдат необходими няколко години за обмисляне и споделяне на целите, за обсъждане на предизвикателствата и за намиране на решения, особено съгласно Договора от Лисабон. Поради тази причина европейските институции би трябвало бързо да се договорят за удължаване на срока на настоящата ОСП с поне две години.

1.4. В ОСП би трябвало да се обърне повече внимание на създаването на стопанства от млади и нови земеделски производители, включително жени, не само със специфични инструменти, но и с реална стабилност в политиката. Земеделските производители действително се нуждаят от повече стабилност, за да могат да инвестират в продължение на десетилетия и да поемат предизвикателството, свързано с приемствеността между поколенията.

1.5. Бъдещата ОСП би трябвало, от една страна, да взема предвид разнообразието от форми на селското стопанство и регионалните особености, а от друга страна — разнообразието на нейните цели: икономически, социални и екологични. Собственото производство на храни и собственото селско стопанство са важна част от културата на всяка една нация по света. Европейската политика в областта на храните би трябвало да се основава на здравословни и доброкачествени храни и да създава синергии с ОСП. Един от основните принципи на ОСП би трябвало да бъде поддържането на жизнено и устойчиво селско стопанство във всички региони на ЕС.

1.6. Опростяването би трябвало да бъде първият основен приоритет за следващата реформа на ОСП. Прилагането на ОСП трябва да бъде по-гладко и е необходимо да бъдат разработени по-разумни системи за контрол и санкции. От изключително значение е да се гарантира своевременното изплащане на сумите за земеделските стопани.

1.7. Имайки предвид, че ОСП е единствената политика с пряка намеса на европейско равнище и че отслабването на общностната преференция води до понижаване на производствените цени, бъдещата ОСП трябва да бъде в състояние да посрещне всички предизвикателства, пред които е изправена, включително сътресенията на пазара. По тази причина е необходимо политическата рамка да се преориентира за справяне с всички тези нови предизвикателства и да се предоставят подходящи средства на европейско равнище.

1.8. През 2017 г. Европейската комисия ще продължи работата си и ще проведе широка консултация във връзка с опростяването и модернизирването на ОСП. Важно е европейското гражданско общество да играе активна роля в този процес. ЕИСК би трябвало да създаде проучвателна група, която да следи и да допринася за този процес.

2. Въведение

2.1. Селското стопанство е от централно значение за стратегическите, икономическите, екологичните и социалните предизвикателства на утрешния ден. ОСП е пример за успех за Европа главно поради факта, че през последните десетилетия европейските потребители разполагат с по-безопасни храни на понижавщи се цени. Същевременно обаче в някои зони сме изправени пред проблеми с биоразнообразието, околната среда и ландшафта, които трябва да бъдат отстранени. Производството на висококачествени храни чрез устойчиво селско стопанство е в основата на загрижеността на гражданите и потребителите. За да бъде отговорено на тези очаквания, е необходима обща селскостопанска политика, с цел да се гарантира наличието на здравословни и безопасни храни, високо качество на справедлива цена, опазване на околната среда и ландшафта и динамична икономика в селските райони.

2.2. Когато земеделските производители произвеждат храни в нашето пазарно ориентирано общество, като по този начин гарантират продоволствената сигурност, те оказват влияние и върху наличието и качеството на водните ресурси, върху качеството на въздуха и почвите и природната среда като цяло, като същевременно осигуряват заетост в селските райони и поддържат ландшафта в тях. Много от тези странични продукти би трябвало да се разглеждат като обществени блага.

2.3. Селското и горското стопанство са тясно свързани помежду си, тъй като обхващат голяма част от земеползването в ЕС. Поради това горското стопанство често участва в предоставянето на обществени блага.

2.4. Определящите фактори за ОСП след 2020 г. са на първо място предизвикателствата, пред които е изправено селското стопанство, но и фактът, че това е европейски въпрос със специфичен процес на извършване на реформи и наличие на бюджетни средства и преди всичко ясна визия за следващите десетилетия.

2.5. Общата селскостопанска политика винаги е била една от ключовите политики на ЕС. ОСП като цяло е в полза на европейското гражданско общество. Следователно за ЕИСК е важно да действа проактивно при подготовката за следващата реформа на ОСП, свързана с периода след 2020 г.

3. Селското стопанство е изправено пред важни предизвикателства

Предизвикателството, свързано с продоволствената сигурност

3.1. Предвид очакваните демографски тенденции в световен мащаб, през 2050 г. ще има приблизително 9 милиарда души, които ще трябва да бъдат изхранвани. С подобряването на стандарта на живот в няколко региона на света наблюдаваме нараснало търсене на храни и преминаване към хранителен режим, включващ повече продукти от животински произход. Тези процеси биха довели до удвояване на търсенето на храни през 2050 г. ЕС трябва да поеме отговорността си за продоволствената сигурност в света, но износът на европейски селскостопански продукти не решава проблема с глада в световен мащаб. Добре е да се отбележи, че продоволствената сигурност би трябвало да се основава на устойчиви местни хранителни системи. Всяка нация трябва да поеме отговорността за собствената си продоволствена сигурност, което се препоръчва и от ФАО. ЕИСК счита, че е необходимо ЕС да се съсредоточи и върху трансфера на знания и обмена на опит за това как могат да бъдат произведени повече и по-добри храни по устойчив начин и на местно равнище в други части на света.

3.2. Същевременно се очаква търсенето на храни в Европа да остане напълно стабилно, но разнообразно по отношение на качеството, здравето, етиката, произхода и т.н.

Предизвикателства в областта на околната среда

3.3. В редица аспекти връзката между селското стопанство и околната среда е много тясна във всички региони. Селското и горското стопанство са от основно значение за опазването на природата, за защитата на биологичното разнообразие, за качеството на водите, за качеството на почвите и за намаляване на замърсяването.

Предизвикателството в областта на енергетиката

3.4. Рамката на ЕС в областта на климата и енергетиката е определила цел за увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници до най-малко 27 % от потреблението на енергия до 2030 г. Предвижда се този дял да продължи да нараства и в бъдеще. Селското и горското стопанство могат да предоставят биомаса за постигането на тази цел в рамките на икономиката на екологичен растеж. Те трябва също така да подобрят собствената си енергийна ефективност.

Изменение на климата: приспособяване към него и стекчаване на последиците от него

3.5. На 20 юли 2016 г. Комисията представи пакет от законодателни предложения за установяване на подробни правила относно рамката за политиките на ЕС в областта на климата и енергетиката до 2030 г. Това ще бъде отговорът на ЕС за смекчаване на последиците от изменението на климата съгласно договореното в Споразумението на 21-вата конференция на страните по РКООНИК през 2015 г. Селското и горското стопанство са част от решението за намаляване на емисиите и за складиране на въглерода в почвите или в горите. С цел да се отговори на предизвикателството, свързано с продоволствената сигурност и да се смекчат последиците от изменението на климата, ще бъде необходим екологосъобразен растеж, селскостопанско-екологичен подход и устойчива интензификация, в рамките на ефективно селскостопанско производство. Освен това приспособяването към изменението на климата ще бъде от основно значение за бъдещото селско стопанство.

Балансирано развитие на селските райони

3.6. Селското и горското стопанство, както и всички форми на биоикономика, свързани с тях, са от основно значение за поддържане на динамиката в селските райони и за подобряване на тяхното балансирано развитие. Те са важни по отношение на заетостта, културата, териториалното сближаване и туризма в селските райони на територията на целия ЕС. Обезлюдяването и застаряването на населението в много от отдалечените, планинските или необлагодетелстваните райони продължават да бъдат преобладаващата демографска тенденция. Публичните политики, особено ОСП, би трябвало да предприемат действия за поддържане на селското стопанство и подкрепа на производителите в целия ЕС, включително в регионите със специфични проблеми. Плащанията за стопанства в селски райони с неблагоприятни природни условия са от основно значение за развитието на селските райони. В противен случай земеделието в такива райони не би било жизнеспособно.

3.7. Взаимодействията между двата стълба на ОСП са важни и би трябвало да бъдат засилени. Последната реформа затвърждава връзката и съгласуваността между всички ЕСИ фондове и това следва да продължи.

3.8. ЕИСК подкрепя разширяването на обхвата и въвеждането на задължително използване на метода на воденото от общностите местно развитие (ВОМР) в рамките на всички ЕСИ фондове с цел постигане на балансирано развитие на селските зони. Използването на местните групи за действие (МГД) като местни партньори, с участието на земеделските стопани, за да се търсят и финансират проекти на местно равнище, влияе положително на качеството на живот на населението. Това би могло да даде възможност за ефикасна борба с обезлюдяването и застаряването на населението в селските райони на ЕС.

3.9. Приемствеността между поколенията е ключов въпрос за поддържането на селското стопанство и създаването на стопанства от млади и/или нови земеделски производители (включително жени) следва да бъде засилено чрез всички налични средства. Обвързаните с производството плащания също са необходимост за онези сектори или онези региони, в които отделни видове селскостопански практики или отделни селскостопански сектори са особено важни по икономически, социални или екологични причини. ОСП би трябвало също да постави ясен акцент върху насърчаването на активни земеделски стопани и производство.

Нестабилност на цените и доходите

3.10. Селското стопанство е специфична икономическа дейност, която не е в съответствие с обичайното икономическо право. В една пазарна икономика изменението в цените и доходите е резултат от промени в търсенето и предлагането. Но естеството на храната като основна необходимост означава, че по дефиниция нейната цена е нееластична. Доставка на храни не може и да отговори бързо на промените в цените. Поради тази причина неочакваните промени в обема на продукцията често изискват по-дълъг период от време и големи промени в цените за възстановяване на равновесието на пазара. Поради тези причини се счита, че селскостопанските пазари са изключително нестабилни. С цел да се отговори на ЦУР би могло да се обмислят подходящи мерки за намеса на пазарите.

Потребителско търсене

3.11. Потребителите търсят безопасни, устойчиви, питателни и висококачествени храни. Те искат също храните да са на достъпни цени и това се засили от икономическата криза. Много от потребителите оценяват възможността за проследяването и храните, които са местно производство. Специалното издание на Евробарометър 410 показва, че познаването на произхода на месото се счита за необходимо от по-голямата част от интервюираните във всички държави членки. Задължение на всички заинтересовани страни в хранителната верига е да отговорят на това предизвикателство.

Устойчиво развитие

3.12. Следващата ОСП, подобно на другите политики на ЕС, би трябвало да съответства на целите за устойчиво развитие. ОСП е свързана с многобройни цели, но от най-голямо значение е цел 2: „Премахване на глада, постигане на продоволствена сигурност и подобряване на храненето, както и насърчаване на устойчивото селско стопанство“.

Несигурност на международната търговия

3.13. Ролята на международната търговия неизбежно ще нараства в бъдеще. При все това, неотдавнашната руска забрана за внос на селскостопански хранителни продукти с произход от Европейския съюз доведе до значителна несигурност по отношение на международната търговия. Руското ембарго създаде огромен натиск над селскостопанските пазари в Европейския съюз, особено в някои държави членки. Борбата с предизвикателствата, свързани с несигурността в международната търговия, ще бъде с ключово значение за бъдещето на селското стопанство.

Преместване на мощта при договарянето във веригата за доставки

3.14. През последните години се наблюдава изместване на мощта при договарянето във веригата за доставки на храни, най-вече в полза на сектора на търговията на дребно и някои транснационални дружества и в ущърб на доставчиците, по-специално на селскостопанските производители. Бъдещата ОСП би трябвало да повиши влиянието на селскостопанските производители при воденето на преговори.

4. В ЕС селското стопанство е европейски въпрос

4.1. Селското стопанство е ключов въпрос за ЕС. Целите на общата селскостопанска политика са формулирани в първоначалния Римски договор през 1957 г. Те продължават да бъдат валидни. Към това се добавят нови предизвикателства като например съображенията във връзка с околната среда, въпросите, свързани с развитието на селските райони, както и с качеството и здравето, глада по света, без договорите да се адаптират по съответния начин, за да ги отразяват.

4.2. ОСП е основна европейска и интегрирана политика, която все повече е обвързана с други политики, като например заетостта, околната среда, климата, конкуренцията, бюджета, търговията и научните изследвания, с конкретна европейска добавена стойност.

4.3. ОСП е предпоставка за постигане на единен пазар в сектора на храните в ЕС. Европейската хранително-вкусова промишленост е най-големият промишлен сектор в ЕС, който осигурява повече от пет милиона работни места.

Подготовка за следващата реформа на ОСП

4.4. Сложността и субсидиарността са ключови думи при адаптирането към всички сектори и територии. На тези елементи е отделено по-силно внимание в последната реформа. Изготвянето и договарянето на общи правила съгласно Договора от Лисабон с участието на 28 държави членки и на Европейския парламент е особено сложна задача.

4.5. Все още не са извършени оценки на сегашните мерки на политиките. Не е завършила оценката на изпълнението на задълженията за екологизиране през първата година. Същото важи за екологично насочените площи. Важно е да не се избързва с друга реформа на ОСП без ясна и цялостна оценка на сегашната ОСП, така че да се установи степента, в която мерките на политиките са достигнали своите цели. Това изисква подходяща оценка особено по отношение на мерките, при които е необходимо повече време, за да се видят резултатите, т.е. задълженията за екологизиране.

4.6. Като се има предвид, че последната реформа стартира през 2010 г. и че нейното изпълнение започна през 2015 г., бяха необходими пет години за приключване на реформата. По време на сегашния мандат на Комисията и на ЕП няма да има време за договаряне на следващата реформа на ОСП за евентуално осъществяване през 2021 г. Следователно е необходим преходен период за продължаване на сегашната ОСП за достатъчно дълъг период от време след 2020 г.

Субсидиарност и европейска добавена стойност

4.7. От 1962 г. ОСП се основава на три основни принципа: единство на пазара, общностен избор и финансова солидарност. Днес единният пазар е факт, но общностният избор и финансовата солидарност трябва да бъдат затвърдени на политическо равнище.

4.8. С глобализацията САЩ използва финансова подкрепа за насърчаване на селското си стопанство чрез потребителите с програмата за ваучери за храна и закона „Избери американското“ (Buy American Act). Европейският съюз би трябвало да прилага реципрочни мерки и би могъл да подчертае стратегическото значение на европейския предпочитан избор със закон „Избери европейското“ (Buy European Act).

5. Общи коментари

Излизането на Великобритания от ЕС

5.1. Излизането на Великобритания от ЕС ще окаже голямо въздействие върху ЕС и особено върху единния пазар и международната търговия, и следователно върху бъдещето на ОСП. По време на преговорите за излизането на Обединеното кралство от ЕС, ако страната трябва да напусне митническия съюз на ЕС, сегашните търговски потоци би трябвало да се използват като основният критерий за разделяне на квотата на СТО за ЕС-28 между Обединеното кралство и новия ЕС.

Конкурентоспособност, производителност и устойчивост

5.2. След реформата от 1992 г. конкурентоспособността се превърна в първи приоритет на ОСП с въвеждането на директни плащания. Но за да продължи напред с конкурентоспособността, производителността и устойчивостта, са необходими нови инициативи с цел съсредоточаване върху насърчаването на иновациите (развойна дейност, разпространение и използване на нови технологии).

5.3. Секторът на селското стопанство се нуждае от сериозни инвестиции, които биха могли да бъдат постигнати, в случай че очакваните доходи са достатъчни и икономическите рискове са управляеми. Подпомагането на доходите на стопанствата с директни плащания е необходимост при сегашната ситуация.

Управление на рисковете и кризите в селското стопанство

5.4. Производителите от ЕС вече не са изолирани от световния пазар и от неговата по-голяма нестабилност по отношение на цените. Освен това селското стопанство е изложено на екстремни природни събития и на повече здравни проблеми поради нарасналата мобилност на стоки и хора (пандемии) със значителни загуби на производство. ОСП би трябвало да предостави конкретни инструменти, които да дават възможност на селскостопанския сектор да ограничава и управлява тези рискове.

5.5. В действащата ОСП се предлагат някои инструменти за управление на рисковете. Предвидените в единната ООП интервенционна цена, частно складиране, популяризиране или форуърдни пазари би трябвало да бъдат запазени или развити.

5.6. Съществува обаче ясна необходимост от разработване на нови инструменти:

- Трябва да бъдат доразработени **механизми за наблюдение на пазара**. Европейската комисия би трябвало да определи различни нива на кризи, с цел да бъдат предприети по-ефикасни действия за тяхното предотвратяване. По-добрата прозрачност на пазара по отношение на обема на продукцията и на цените е от съществено значение за правилното функциониране на веригата на доставки.
- Би могло да бъде полезно да се проучи допълнително използването на взаимоспомагателни или **застрахователни схеми** (за културите, оборота или доходите), за да се проверява дали застрахователните дружества или други органи са в състояние да предоставят ефикасни варианти. Отбелязваме, че най-новият Закон за земеделието на САЩ даде възможност за използване на застрахователни схеми, но нито един от нашите търговски партньори не използва „зелената кутия“, за да уведоми СТО за тези застрахователни инструменти. Нито едно действие в тази посока не би трябвало при никакви обстоятелства да води до по-голямо нарушаване на конкуренцията между производителите. Необходимо е също така да се определи цената на този механизъм.

Екологичното измерение на ОСП

5.7. Екологичните съображения определено са приоритет в селското стопанство. В резултат на това при последната реформа беше въведено екологизирането. Създателите на политиките непрекъснато подчертават тази важна промяна на ОСП. Екологичното измерение на ОСП е глобално и сложно, тъй като селското стопанство се занимава с почвите, водите, биологичното разнообразие, горското стопанство и емисиите на CO₂. Една по-ефикасна политика би трябвало да бъде по-разбираема, осъществима и опростена за земеделските производители.

5.8. Съществува необходимост от плащания, компенсирани земеделските производители за предоставянето на обществени блага (особено екосистемни услуги).

Обща продоволствена политика

5.9. Нидерландското председателство на ЕС по-специално лансираше идеята за Обща продоволствена политика. С новата ОСП ЕС признава, че европейското селско стопанство трябва да постигне по-висока степен на устойчиво производство на безопасни и качествени храни. ОСП популяризира схеми за предлагането на плодове и мляко на учениците. Тези схеми са насочени към насърчаването на добри хранителни навици от ранна възраст. Политиката насърчава и биологичното производство чрез осигуряване на информиран избор с ясни правила за етикетиране и специфични схеми за подкрепа в рамките на политиката за развитие на селските райони.

5.10. Понастоящем насърчаването на общественото здраве, здравословното хранене и начин на живот е въпрос от национална компетентност. Европейският съюз, обаче, трябва да гарантира достъпа до здравословна и качествена храна за всички европейски граждани чрез устойчиви системи за производство на храни. Като се има предвид, че европейските действия допълват и координират националните усилия, би трябвало да се развие по-голямо взаимодействие между ОСП и бъдеща европейска продоволствена политика.

5.11. Предвид очакванията на гражданите и търсенето на потребителите трябва да се положат специални усилия за разработване на териториални хранителни системи и следователно къси вериги на доставка, по-специално в заведения за обществено хранене.

Политика в областта на климата и ОСП

5.12. От 1990 г. насам отпечатъкът на селското стопанство върху околната среда стана по-малък. Въпреки това все още е необходимо емисиите от селското стопанство да бъдат намалени до 2030 г. Това трябва да стане в съответствие с европейски модел на селско стопанство и с ефективна от гледна точка на разходите политика за намаляване на емисиите. Съществува потенциал за увеличение на съдържанието на въглерод в почвата и за замяна на изкопаемите енергийни и нефтохимически продукти със земеделски и горски продукти.

5.13. Следва да се отчетат многобройните цели на сектора на селското стопанство и земеползването с техния по-малък потенциал за смекчаване на последиците от изменението на климата, както и необходимостта да се осигури съгласуваност между целите на ЕС в областта на продоволствената сигурност и изменението на климата ⁽¹⁾.

Научни изследвания, иновации и системи за предоставяне на консултации

5.14. В земеделските стопанства, експериментални станции и лаборатории непрекъснато се откриват важни нововъведения. Необходимо е да се увеличат усилията за научни изследвания и развитие с цел да се съпътства развитието на селското стопанство в посока по-устойчиви системи. Също така е важно и други заинтересовани страни да бъдат запознати с тези иновации. Следва да се насърчава предоставянето на съвети, сътрудничеството между заинтересованите страни и други средства за разпространение на иновациите и за споделяне на най-добри практики.

5.15. Научноизследователската програма на ЕС в областта на селското стопанство би трябвало да бъде затвърдена през следващия програмен период, с цел да бъдат взети предвид предизвикателствата и геостратегическото значение на храните през 21-ви век. Цифровата икономика може да бъде следващата „селскостопанска революция“ след зелената революция на 20-и век.

Функциониране на веригата на доставки

5.16. Налице са ясни доказателства за неправилното функциониране на веригата на доставки в почти всяка държава членка поради висока концентрация надолу по веригата. Разпределянето на добавена стойност между заинтересованите страни в хранителната верига е несправедливо.

5.17. Поради компетентността на ЕС по въпросите, свързани с конкуренцията и единния пазар, този проблем би трябвало да бъде разрешен на европейско равнище. Европейската комисия би трябвало да предложи европейски регулаторни рамки за организиране на договорните отношения вътре във веригата и правни възможности за организиране на колективни действия от страна на земеделските производители. Организациите на производителите действително са важни участници в хранителната верига и допринасят за укрепването на позициите на производителите. Следващата ОСП следва да повиши влиянието на организациите на производителите при воденето на преговори. Резултатите от работата на експертната група за селскостопанските пазари (AMTF) би трябвало да се вземат предвид.

5.18. ОСП следва да бъде приспособена към реалността и бързината на икономическите промени. В ОСП членове 219 — 222 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 трябва да бъдат разработени така, че да са приложими и постижими за Европейската комисия и за производителя.

⁽¹⁾ Точка 2.14 Заключения на Съвета, 23– 24 октомври 2014 г.

Международна търговия

5.19. Световната търговия и отворените пазари повишават конкурентоспособността и могат да намалят цената на храните. Въпреки това лоялната търговия е от изключително значение за ЕС, за да се конкурира със същите методи на производство и правила с трети държави. Нетарифните пречки биха могли да застрашат международното развитие. Сред многобройните и различни решения за постигането на световна продоволствена сигурност, търговията играе своята роля във връзка с увеличаването на износа на селскостопанска продукция.

5.20. Въпреки това ОСП и търговската политика следва да позволят на европейските производители да се конкурират в условия на равнопоставеност с внасяните продукти. Поради тази причина ЕС би трябвало да изисква внасяните продукти да отговарят на същите стандарти.

Европейски бюджет

5.21. В исторически план ОСП се финансира на европейско равнище. ОСП заема важен дял от бюджета на ЕС (38 % през 2015 г.), но представлява едва около 0,4 % от европейските публични разходи. Бюджетът на ОСП е по-малък от този на нейния еквивалент в САЩ или Китай. Освен това той беше стабилен или намаляваше в продължение на няколко години въпреки разширяването на ЕС. ОСП трябва да даде отговор на редица важни предизвикателства, пред които ще се изправи в бъдеще; необходимо е бюджетът за селско стопанство на европейско равнище да бъде увеличен.

5.22. Специфичните аспекти на европейския бюджет, като например неговата ежегодност, представляват огромно ограничение за разработването на ОСП. Взаимните фондове или кризисните мерки са засегнати от тези ограничения. Освен това разпределението на бюджета е източник на политическо напрежение и би могло да доведе до неефективност.

Опростяване

5.23. Опростяването на ОСП е приоритет от много години и особено през първите години на прилагане на реформата на ОСП от 2013 г. Въпреки това опростяването би трябвало да бъде първият основен приоритет за следващата реформа. В частност, необходимо е да бъдат подобрени механизмите за подходящ контрол и системи за налагане на съразмерни санкции. Понастоящем намаляването на плащанията за екологизиране и за мерките за кръстосано спазване може да бъде неразумно и несъразмерно. От изключително значение е да се гарантира своевременното изплащане на директното подпомагане.

Структура на ОСП

5.24. През изминалото десетилетие структурата на ОСП се основаваше на два стълба. Докато стълб I се финансира изцяло от ЕС, стълб II се съфинансира от всяка държава членка и се приспособява към потребностите ѝ посредством многогодишни програми. Многообразието на държавите членки и на регионите и техните различни потребности изискват запазването на двустълбовата структура в бъдещата ОСП.

Подготовка за ОСП след 2020 г.

5.25. В работната си програма за 2017 г., публикувана на 25 октомври 2016 г., Комисията заявява, че ще работи и провежда широки консултации по опростяването и модернизирването на ОСП, за да се увеличи максимално приносът ѝ към десетте приоритета на Комисията и целите за устойчиво развитие. Важно е европейското гражданско общество да играе активна роля в този процес.

Брюксел, 15 декември 2016 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Georges DASSIS